

PROVINCIE FLEVOLAND

FLEVOLAND
R U I M T E
V O O R
O P L O S S I N G E N

INVESTERINGSAGENDA 2014-2023

Inhoudsopgave

1 : Inleiding en samenvatting	5
2 : Programma's investeringsagenda 2014-2023	9
3: Financiële vertaling, fasering en dekking	12

Bijlagen

1: Uitwerking programma's	14
2: Financieel totaaloverzicht	30
3: Regionale spreiding	33

Hoofdstuk 1 : Inleiding en samenvatting

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Investeringsagenda 2014-2023. De Investeringsagenda biedt inzicht in het totaal van de voorgenomen provinciale investeringen in genoemde periode, met uitzondering van investeringen in de bedrijfsvoering (zoals huisvesting en automatisering).

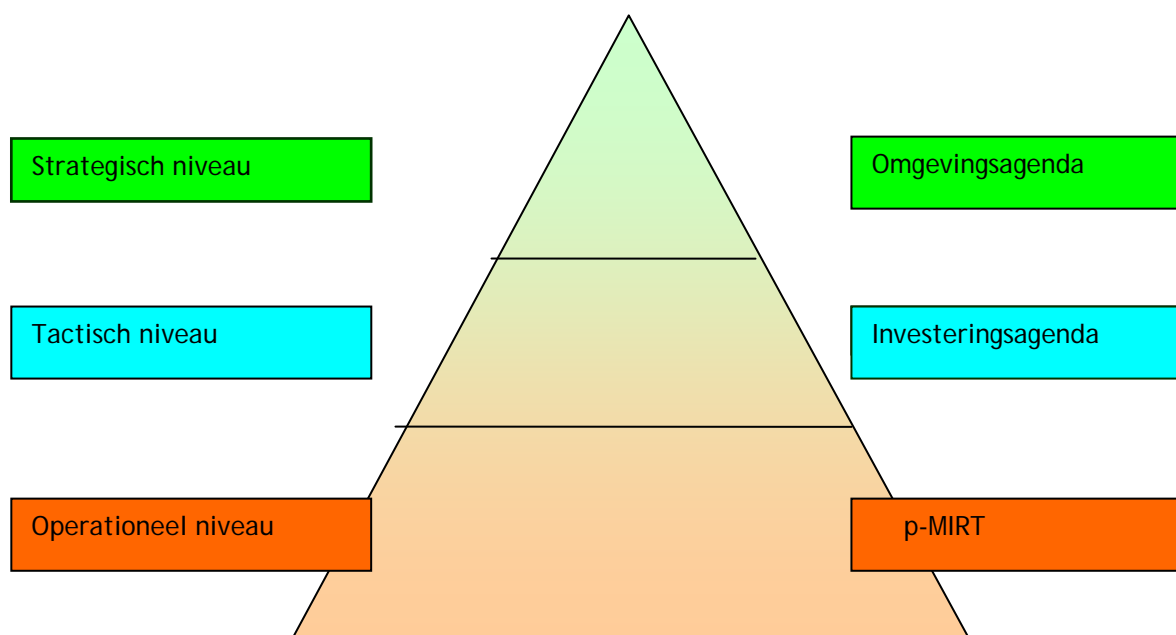
Sinds 2011 wordt een investeringsagenda opgesteld. Zoals in de Perspectiefnota 2014-2018 is aangekondigd is de geactualiseerde Investeringsagenda 2014-2023 een bijlage bij de programmabegroting 2015. Deze bijlage wordt ter kennisname naar Provinciale Staten gestuurd.

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt onder meer ingegaan op de gehanteerde uitgangspunten en de functie van de Investeringsagenda. Daarnaast worden de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de Investeringsagenda 2013-2022 kort weergegeven.

1.2 Investeringsagenda in relatie tot de omgevingsagenda en het p-MIRT

De investeringsagenda maakt onderdeel uit van het provinciaal beleids- en sturingskader zoals in de hier onderstaande sturingspiramide is weergegeven. De andere kaders bestaan uit de omgevingsagenda en het p-MIRT. Deze drie onderdelen zijn complementair aan elkaar.

Onderstaande piramide maakt de verschillende abstractieniveaus inzichtelijk; van de politiek-bestuurlijke keuzevraagstukken op het hoogste strategische niveau, tot de operationele afstemming bij de uitvoering. De omgevingsagenda brengt met name de samenhang tussen de ontwikkelprogramma's (onderling en met de sectorale beleidsvelden) in beeld. De Investeringsagenda biedt vooral het concernbrede financiële afwegingskader op hoofdlijnen. Het p-MIRT brengt de fysieke ruimtelijke uitvoering in kaart. Projecten worden opgenomen in p-MIRT bij voldoende operationalisering; er is een besluit genomen tot uitvoering van het project. Het p-MIRT is in geaggregeerde vorm opgenomen in deze Investeringsagenda 2014-2023.

1.3 Uitgangspunten en randvoorwaarden

Het vertrekpunt voor de Investeringsagenda is vastgelegd in hoofdstuk 6 van het Coalitieakkoord en nader uitgewerkt in het Collegeuitvoeringsprogramma. Daarin is aangegeven welke middelen beschikbaar zijn voor de uitvoering van de Investeringsagenda en welke focus in deze collegeperiode wordt aangebracht.

In de Investeringsagenda 2014-2023 is een onderscheid aangebracht in reeds door Provinciale Staten geautoriseerde onderdelen en agendazettende onderdelen waarvoor nog nadere uitwerking en besluitvorming dienen plaats te vinden. Dit is toegelicht in onderdeel 1.6.

Bij het opstellen van de Investeringsagenda is rekening gehouden met de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF). Deze wet, die vanaf 2014 in werking is getreden, legt beperkingen op aan provincies en gemeenten met betrekking tot het zogenaamde EMU-saldo. Investeringsagenda's hebben een nadelige invloed op het EMU-saldo.

Vanwege deze nieuwe wetgeving is het nodig om, meer dan voorheen, goed zicht te hebben op de ontwikkeling van het provinciale EMU-saldo. Omdat investeringen tekortverhogend werken, is het van belang om een overall beeld te hebben van de totale investeringsplanning voor de komende jaren. De Investeringsagenda is een belangrijk instrument voor de bewaking van de grenzen die de wet HOF oplegt. De Wet HOF is dus medebepalend voor de omvang en fasering van het investeringsprogramma door de jaren heen.

Wij zullen via monitoring de ontwikkeling van het verwachte EMU-saldo door de jaren heen volgen. Het uitgangspunt daarbij is dat jaarlijks binnen de voor de provincie(s) vastgestelde EMU-norm wordt gebleven. In verband daarmee vindt ook jaarlijks een nacalculatie plaats van de afgelopen jaarschijf.

1.4 Realisatie 2013

In de Investeringsagenda 2013-2022 was een totaalbedrag aan provinciale investeringen opgenomen voor het jaar 2013 van circa € 29 mln. De realisatie heeft uiteindelijk circa € 8 mln. bedragen. Hieronder is een en ander nader uitgesplitst. De belangrijkste verschillen hebben betrekking op de onderdelen Nieuwe Natuur -inclusief afwikkeling Oostvaarderswold-, IFA, Flevokust, economische projecten Noordelijk Flevoland (ZZL) en de investeringen in infrastructuur. In de praktijk blijkt het moeilijk om meerjarige investeringsplannen aan toekomstige jaarschijven toe te delen, mede omdat de provincie veel projecten in samenwerking met derden uitvoert. Voor een toelichting op de oorzaken wordt verwezen naar de Jaarrekening 2013, alsmede de Zomernota 2013 en de Veegronde 2013. De niet bestede middelen zijn beschikbaar gebleven voor deze investeringen.

<i>Nacalculatie jaarschijf 2013</i>	<i>Planning</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Vershil</i>
Nieuwe natuur incl. afwikkeling Oostvaarderswold	3.340	1.114	-2.226
IFA	4.000	936	-3.064
Multimodale overslag Lelystad (Flevokust)	5.000	0	-5.000
Economische projecten ZZL gelden	1.000	380	-620
infrastructurele investeringen PMIRT	16.105	5.617	-10.488
<i>totaal</i>	<i>29.445</i>	<i>8.047</i>	<i>-21.398</i>

bedragen x € 1.000

1.5 Uitkomsten actualisatie op hoofdlijnen

In vergelijking met de vorige investeringsagenda (2013-2022) is er voor de periode 2014-2023 een beperkt aantal wijzigingen doorgevoerd. De wijzigingen zijn onder te verdelen in:

- Technisch; het vervallen van de jaarschijf 2013 en het toevoegen van de jaarschijf 2023;
- Programmatisch: het anders faseren van investeringen tussen de jaren of het hanteren van gewijzigde ramingen;
- Inhoudelijk: het inhoudelijk wijzigen, toevoegen of laten vervallen van onderdelen.

De belangrijkste programmatische en inhoudelijke wijzigingen zijn:

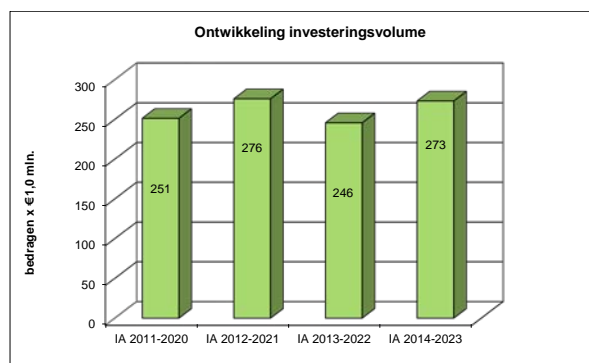
A: programmatisch:

- Gewijzigde inschatting van het verwachte uitgaventempo voor Nieuwe Natuur, IFA, Luchthaven, Batavialand, Voorzieningen en Economie, economische projecten in Noordelijk Flevoland en de realisatie van de N50 Emmeloord/Ens.
- Gewijzigde inschattingen van bedragen en faseringen van diverse projecten uit het p-MIRT, welke verder in het p-MIRT zijn toegelicht.

B: inhoudelijk:

- *Almere 2.0*
Er is een nieuw programma opgenomen, te weten Almere 2.0. De financiële middelen die de provincie ter beschikking stelt voor Almere 2.0 zijn enerzijds de voor IFA 3 beschikbare middelen (€ 21 mln.) en anderzijds de geormerkte middelen voor de Floriade (€ 10 mln.) Over de inbreng van financiële middelen voor Almere 2.0 ná 2020 worden op een later moment afspraken gemaakt.
- *Flevokust*
De Flevokust zal bestaan uit een buitendijkse overslaghaven en een binnendijkse nat industrieterrein aan de noordzijde van Lelystad. Gepland is dat de haven medio 2017 operationeel is. De provincie beraadt zich over de vorm en inhoud van haar bijdrage aan deze ontwikkeling.
- *1ste fase Marker Wadden*
Binnen het programma Markermeer IJmeer is een nieuw project opgenomen, te weten 1ste fase Marker Wadden. De provinciale bijdrage hierin bedraagt € 3,5 mln.
- *Infrastructurele projecten*
Binnen het p-MIRT 2014-2018 is een aantal nieuwe projecten opgenomen, o.a. de ontsluiting van luchthaven Lelystad, het project 'van A tot Z' en de (verkenning) Goiseweg/Nijkerkerweg. Deze projecten zijn in deze Investeringsagenda opgenomen.

Het totale provinciale investeringsvolume voor de tienjaarsperiode 2014-2023 bedraagt € 273 mln. en ligt qua omvang iets boven het niveau van de vorige Investeringsagenda 2013-2022. Hieronder is de ontwikkeling weergegeven van het verwachte provinciale investeringsvolume in de investeringsagenda's van de afgelopen jaren.

Let wel, het betreft hier de inbreng vanuit de provincie. Bij diverse investeringen is er sprake van uitvoering en financiering in samenwerking met andere partijen, zodat de daadwerkelijke investeringen op het Flevolandse grondgebied aanmerkelijk hoger zijn. In een aantal gevallen is niet vooraf duidelijk wat de totale projectkosten zullen zijn en ieders bijdrage daarin; ook is de provinciale bijdrage niet altijd randvoorwaardelijk voor het doorgaan van een project. Dit is inherent aan projecten in het kader van gebiedsontwikkeling. Daarom is in deze Investeringsagenda niet langer de zogenoemde multiplier berekend. Deze had namelijk een hoog speculatief karakter en wisselde van jaar tot jaar sterk, afhankelijk van de gehanteerde aannames over projectkosten en bijdragen van derden.

1.6 Onderscheid aangebracht in geautoriseerd (programming) versus agendazetting

In de Investeringsagenda 2014-2023 is het gebruikelijke onderscheid aangebracht in reeds door PS geautoriseerde onderdelen (zoals p-MIRT en programma Noordelijk Flevoland) en agendazettende

onderdelen waarvoor nog geen afrondende besluitvorming heeft plaatsgevonden (zoals Batavialand). Hierdoor kan de gebruiker van de investeringsagenda snel inzicht te krijgen in de status van een programma of project. In de onderstaande tabel is dit onderscheid zichtbaar gemaakt.

<i>Programma</i>	<i>Project</i>	
Nieuwe Natuur	Nieuwe natuur incl. afwikkeling Oostvaarderswold	geprogrammeerd
DE-on	DE-on	agendazettend
IFA	Voorzieningenniveau	
Almere 2.0	Integrale stedelijke ontwikkeling Almere	
	Floriade	
Markermeer-Umeer	TBES (alleen eerste fase; tweede fase p.m)	
Luchthaven	Baanverlenging en luchtverkeersleiding	
Voorzieningen en economie	Productiemilieu, topsectoren en economische clusters	
	Versterking economische clusters	
	Batavialand	
West-Oost as	Multimodale overslag Lelystad (Flevokust)	
Noordelijk Flevoland/ZL	Economische projecten ZL gelden	
Infra projecten derden	N50 Emmeloord/Ens	
Infra projecten provincie	Gooise weg	
	SBA	
	Verkenning Gooiseweg/Nijkerkerweg	
	Ontsluiting luchthaven Lelystad	
	Van A-Z	
	Overige investeringen p-MIRT	
p-MJP, Vitaal Platteland	POP 3 (vitaal platteland 2014-2020); 2021-2027	
EU programma's	EU 2014-2020; 2021-2027	

De begrotingsconsequenties van de geautoriseerde investeringen zijn waar mogelijk reeds in de Programmabegroting 2015 verwerkt voor zover deze betrekking hebben op de periode 2015-2018 (de scope van de Programmabegroting).

Voor de nog niet door Provinciale Staten geautoriseerde onderdelen van de Investeringsagenda geldt dat ze op een later moment aan PS zullen worden voorgelegd en na besluitvorming in de programmabegroting zullen worden opgenomen. Tot dat moment kunnen er geen investeringen op deze onderdelen plaatsvinden. Wel kunnen hiervoor eventuele proceskosten worden gemaakt, voor zover daarvoor in de vastgestelde programmabegroting budgetten zijn opgenomen.

Hoofdstuk 2 : Programma's investeringsagenda 2014-2023

In dit hoofdstuk worden de programma's uit de Investeringsagenda 2014-2023 (hierna ook aangeduid als planperiode) kort beschreven, met een focus op de bestuurlijke doelen en de door de provincie, in die periode, in te zetten middelen. Zoals in de leeswijzer is aangegeven wordt daarbij onderscheid gemaakt in reeds door Provinciale Staten geautoriseerde onderdelen en agendazettende onderdelen waarvoor nog nadere besluitvorming nodig is.

A: Programmering

(programma's en projecten waarvoor bestedingsdoelen zijn vastgesteld door Provinciale Staten)

Nieuwe Natuur (incl. afwikkeling Oostvaarderswold)

In de investeringsagenda is rekening gehouden met een maximum van € 33,9 miljoen als provinciaal aandeel conform het Collegeuitvoeringsprogramma en overeenkomstig motie nr. 19 van Provinciale Staten d.d. 30 mei 2012. Naast genoemde bijdrage van € 33,9 mln. worden er van derden ontvangen middelen voor natuurcompensatie ingezet, alsmede 112 hectare verworven gronden als onderdeel van de 'grond voor grond regeling' en de opbrengsten van het beheer, pacht en onderhoud. Op dit moment is nog € 12,6 mln. niet besteed. Deze middelen worden ingezet voor de afwikkeling van het Oostvaarderswold en schadeclaims, de lopende uitvoeringsprojecten binnen het voormalig plangebied en de totstandkoming van het programma Nieuwe Natuur.

Duurzame Energie- en Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (DE-on)

DE-on maakt onderdeel uit van het Coalitieakkoord 2011-2015. Met DE-on hebben we de kans om de energietransitie te versnellen, de economie te stimuleren, de sociale cohesie te versterken en nieuwe vitale coalities aan te boren. Voorsnog treedt de provincie op als enige initiatiefnemer. Derden (waaronder gemeenten en bedrijven) kunnen aansluiten bij het initiatief. De provinciale investeringsinspanning bedraagt maximaal € 6,5 mln. Daarnaast wordt Green Deal-geld ingebracht (in 2011 heeft de provincie een Green Deal DE-on afgesloten met het Rijk).

Investeringsprogramma Flevoland-Almere

Wij investeren via IFA in betekenisvolle projecten die de kwaliteit van de bestaande stad verbeteren. Wij selecteren samen met de gemeente Almere projecten die investeren in de gewenste verbetering van voorzieningen in Almere, waarbij de cofinanciering van Almere en/of andere partners minimaal 50% bedraagt. Het IFA kende drie tranches. IFA 1 (2006-2010) met een uitlooptijd tot en met 2018 (onderdoorgang A 6). IFA 2 is in uitvoering en kent een uitlooptijd tot en met 2017. IFA 3 wordt geheel ingebracht in het programma Almere 2.0.

Almere 2.0

In de uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 van 20 november 2013 hebben rijk, provincie Flevoland en de gemeente Almere de afspraken vastgelegd om tot uitvoering te komen van de stedelijke ambitie Almere zoals uitgewerkt in de Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer. De afspraken hebben betrekking op de integrale stedelijke ontwikkeling, aangeduid als Almere 2.0. De financiële middelen die de provincie inbrengt in Almere 2.0 zijn enerzijds € 21 mln. (IFA 3 middelen) en anderzijds de geormerkte middelen voor Floriade ad € 10 mln. Over de inbreng van financiële middelen ná 2020 worden op een later moment afspraken gemaakt.

1ste fase Toekomst Bestendig Ecologisch Systeem (TBES)

In de RAAM-brief van november 2009 heeft het rijk besloten tot de uitvoering van de eerste fase van het TBES: de luwtemaatregelen in de Hoornsche Hop en vispassages. In de Rijksstructuurvisie-Amsterdam-Almere-Markermeer (2013) is het TBES als toekomstperspectief vastgelegd. Tegelijkertijd is de eerste fase van de realisatie van de Marker Wadden van start gegaan. In het kader van de RAAM brief is door het Rijk een provinciale bijdrage gevraagd van € 5 mln. voor de 1ste fase TBES. Provinciale Staten hebben besloten € 1,5 mln. beschikbaar te stellen aan het Rijk voor de luwtemaatregelen Hoornsche Hop en de overige € 3,5 mln. voor de realisatie van de Marker Wadden. Dit betreft € 1 mln. in 2014 en in de daaropvolgende jaren € 0,4 mln. per jaar tot een uiteindelijk totaalbedrag van € 3,5 mln.

Voorzieningen & Economie

In deze collegeperiode is € 4 mln. voor voorzieningen en economie in de Investeringsagenda opgenomen. Deze investeringsmiddelen zijn gekoppeld aan het Uitvoeringsprogramma Economische Agenda Flevoland 2012-2015.

Zuiderzeelijngelden Noordelijk Flevoland (ZZL-NF).

Voor de leefbaarheid in het gebied en voor een goede balans binnen de provincie is een sociaaleconomische structuurversterking van Noordelijk Flevoland nodig. Vanuit het programma Zuiderzeelijngelden Noordelijk Flevoland wordt middelen beschikbaar gesteld voor gebiedsgerichte projecten die de economische structuur van Urk en Noordoostpolder versterken. De totale programmaomvang bedraagt € 30,5 mln. De provincie draagt daaraan € 4,0 mln. bij uit eigen middelen en € 14 mln. vanuit de zogenaamde RSP-gelden, die de provincie op grond van het convenant ZZL ontvangt via het Provinciefonds. Een bedrag van € 3,5 mln. komt voor rekening van de gemeenten Noordoostpolder en Urk en € 9 mln. zal moeten worden ingebracht door private partijen.

N50:

Op grond van het met het Rijk afgesloten convenant over vervangende projecten na het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn, wordt de N50 verbeterd. Onderdeel daarvan is de aanleg van het gedeelte Emmeloord-Ens. De kosten hiervan zijn geraamd op circa € 17 mln. De regio draagt daaraan € 6,5 mln. bij, waarvan € 2,5 mln. voor rekening komt van de gemeenten Noordoostpolder en Urk en € 4 mln. voor rekening van de provincie. Het resterende deel ad € 10,5 mln. wordt betaald uit de zogenaamde RSP-gelden, die de provincie op grond van het convenant ontvangt via het Provinciefonds.

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (p-MIRT):

Het p-MIRT 2015-2018 vormt het uitvoeringsprogramma binnen de Flevolandse fysieke leefomgeving voor het jaar 2015 en geeft een doorzicht naar de verdere toekomst. Het programma biedt overzicht en samenhang tussen investeringsprojecten met betrekking tot inhoud, tijd en geld. De budgetten voor de uitvoering zijn in de begroting opgenomen. Jaarlijks krijgen Provinciale Staten het programma ter kennisname aangeboden. De infrastructurele projecten zijn geaggregeerd opgenomen in de investeringsagenda. In de planperiode is hiervoor een provinciale investering geraamd van € 142 mln.

POP 3: 2014-2020

In 2014 wordt de verordening voor POP 3 vastgesteld (het derde Plattelandsontwikkelingsprogramma voor de periode 2014-2020). Anders dan bij het POP 2 programma ligt de focus nadrukkelijk op de agrarische bedrijfsvoering. De provinciale aanpak is gericht op maximale flexibiliteit hierbinnen en synergie met het EFRO-programma Kansen voor Flevoland II.

EU 2014-2020

Van de Europese investeringsprogramma's is met name het EFRO programma 'Kansen voor West' financieel belangrijk. In 2014 is het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2014-2020 door het Europees Parlement en de Europese Raad vastgesteld. Op basis daarvan zal € 190 mln. EFRO neerdalen in Landsdeel West voor het 'Kansen voor West II-programma'. Hiervan is € 15,2 mln. EFRO voor Flevoland geormerkt. Naast het EFRO stelt het ministerie van EZ € 34 mln. beschikbaar als cofinanciering voor landsdeel West, waarvan € 4,6 mln. voor Flevoland.

Op dit moment ligt het Operationeel Programma Kansen voor West II ter goedkeuring bij de Europese Commissie. We verwachten in het najaar van 2014 hierover uitsluitel. Afgeleid van het Operationeel Programma wordt momenteel het Programma Kansen voor Flevoland 2014-2020 ontwikkeld. Ook dat programma zal aan het eind van het jaar aan de Staten ter goedkeuring worden voorgelegd.

Naast dit programma zullen wij participeren in het Interreg VA programma Nederland-Duitsland. Hiervoor is vanuit het budget voor grensoverschrijdende programma's € 141 mln. EFRO voor Nederland beschikbaar. Ook dit programma is reeds ingediend bij de Europese Commissie en zal in het najaar van 2014 worden goedgekeurd. Tot slot zullen wij ons inspannen om nieuwe Interreg VC-projecten te ontwikkelen, wanneer deze aansluiten bij provinciale doelen.

B: Agendazetting

(projecten en programma's die nog niet zijn vastgesteld door Provinciale Staten)

Luchthaven Lelystad

Dit betreft de provinciale inzet bij een duurzame en innovatieve groei en doorontwikkeling van de luchthaven Lelystad en de daaraan gekoppelde ontwikkeling van werkgelegenheid en infrastructuur bij minimale overlast.

Het Rijk heeft in 2014 het ontwerp luchthavenbesluit in procedure gebracht met als doel om het luchthavenbesluit in november 2014 vast te stellen. Het ontwerp besluit voorziet in een operationele luchthaven vanaf 2018 en een gefaseerde groei naar 45.000 vliegtuigen (2032) met daarbij een verlenging van de baan naar 2400 meter en een volledige luchtverkeersleiding. Zekerheid hierover ontstaat pas bij het nemen van een luchtvaartbesluit in november 2014. Om die reden blijft hiervoor een bedrag van € 0,55 mln. gereserveerd.

Nationaal Maritiem Erfgoedpark aan de Lelystadse Kust (Batavialand)

Het betreft hier de transitie van de musea aan de Lelystadse kuststrook tot het erfgoedpark Batavialand. Dit erfgoedpark zal een breed publiek trekken, dat hier actief het unieke van de lage landen en haar bewoners kan beleven. Batavialand zal zich ontwikkelen tot een publiekstrekker van nationaal en internationaal formaat, maar past qua inhoud bij het karakter van Flevoland, namelijk een provincie die ontstaan en opgebouwd is door menselijk vernuft. De provincie zal een bijdrage doen als er een overtuigende business-case komt.

Flevokust

Met de Flevokust wordt een versterking van de economische structuur, het productiemilieu en het vestigingsklimaat beoogd. De ontwikkeling past binnen het provinciaal speerpunt ter ontwikkeling van de West-Oost as en is als zodanig in het vigerende Omgevingsplan opgenomen.

De Flevokust zal bestaan uit een buitendijkse overslaghaven (ontwikkeling door de provincie) en een binnendijkse nat industrieterrein (ontwikkeling door de gemeente Lelystad) aan de noordzijde van Lelystad. Gepland is dat de haven medio 2017 operationeel is. De provincie beraadt zich over de vorm en inhoud van haar bijdrage aan deze ontwikkeling.

POP 4: 2021-2027

Hoewel er op dit moment nog niets te voorspellen valt over een vervolgprogramma voor de periode 2021-2027 wordt in de Investeringsagenda gerekend met een gelijkblijvende inzet van provinciale middelen voor de jaren 2021 t/m 2023.

Europa 2021-2027

Hoewel er op dit moment nog niets te voorspellen valt over een vervolgprogramma voor de periode 2021-2027 wordt in de Investeringsagenda gerekend met een gemiddeld gelijkblijvende inzet van provinciale middelen voor de jaren 2021 t/m 2023.

Hoofdstuk 3: Financiële vertaling, fasering en dekking

In hoofdstuk 2 zijn de bestuurlijke doelen en in te zetten middelen voor de programma's uit de Investeringsagenda 2014-2023 kort beschreven. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de (beoogde) dekkingsbronnen per programma en wordt een financieel totaaloverzicht gegeven, inclusief de verwachte fasering van de uitgaven door de jaren heen. Dit laatste is mede van belang met het oog op de beperkingen die de Wet HOF oplegt. Hierop is in de inleiding reeds ingegaan.

Het financiële vertrekpunt voor de investeringsagenda is vastgelegd in hoofdstuk 6 van het Coalitieakkoord. Daarin zijn de speerpunten en beschikbaar te stellen middelen benoemd voor de bestuursperiode 2011-2015. Hiervoor is een bedrag van € 25 mln. beschikbaar vanuit de reserve strategische- en ontwikkelingsprojecten.

Naast dit bedrag van € 25 mln. zijn ook reguliere budgetten beschikbaar voor het doen van investeringen. Het gaat hierbij onder meer om de Brede Doel Uitkering (BDU) verkeer en vervoer, het Infrafonds, de investeringsruimte vanuit het p-MIRT en de reserves IFA en vervangende projecten Zuiderzeelijn. Ook zal getracht worden middelen uit de Europese programma's en het POP3 in te zetten voor de realisatie van de Investeringsagenda.

Totale financiële omvang en dekking Investeringsagenda

In bijlage 2 is een financieel totaaloverzicht opgenomen van de Investeringsagenda 2014-2023, inclusief de fasering en de (beoogde) dekkingsbronnen. De totale provinciale investeringsomvang bedraagt € 273 mln. Daarbij worden verschillende dekkingsbronnen ingezet. Hieronder wordt kort de totale inzet per dekkingsbron vermeld:

Dekkingsbron	totaal
BDU verkeer en vervoer	75.452
Reserve IFA	48.400
PMIRT (geactiveerd)	31.748
Reserve ZZL (noord)	30.160
Reserve Infrafonds	24.319
Strat. Reserve	19.828
Reserve Nieuwe natuur	12.610
Reserve cofin EU	9.000
Algemene reserve (De-on)	6.500
p-MJP (POP)	6.000
Jaarlijkse exploitatie	5.674
Reserve ZZL (midden)	3.000
Reserve Omgevingsplan	500
Geactiveerd Flevokust	p.m.
Totaal	273.191

bedragen x € 1.000

Voor de dekking van de investeringsagenda wordt dus gebruik gemaakt van diverse reserves, exploitatiebudgetten en bijdragen van derden. Deze worden in de bijlage kort toegelicht.

Prijspeil ramingen

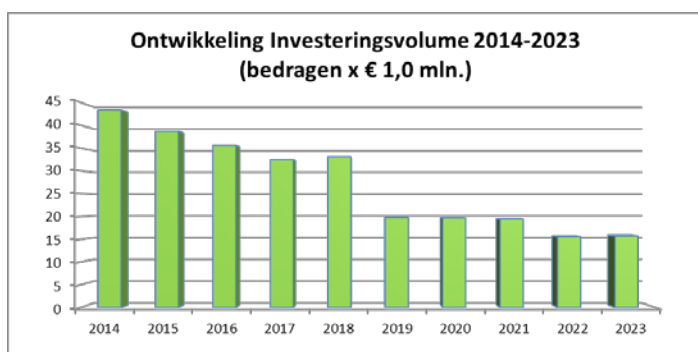
De opgevoerde investeringsbedragen zijn gebaseerd op huidige inzichten (prijspeil 2014). Omdat de projecten gefaseerd in de periode 2014-2023 tot uitvoering zullen komen, kunnen er in een aantal gevallen prijsstijgingen optreden. Voor het merendeel van de projecten is er echter sprake van gefixeerde bedragen (o.a. IFA, Markermeer-IJmeer, projecten Noordelijk Flevoland). Wel moet bij de uitvoering van de SBA-projecten en overige infrastructurele projecten gerekend worden met prijsontwikkelingen. Dit betekent dat daarvoor mogelijk een extra beslag zal worden gelegd op de beschikbare dekkingsbronnen.

Effect op de financieringspositie en het EMU-saldo

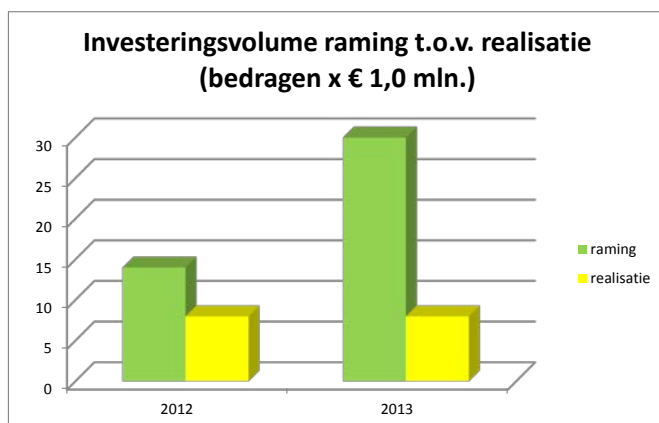
De uitvoering van de Investeringsagenda zal leiden tot een geleidelijke terugloop van de provinciale liquide middelen en daarmee tot een vermindering van de rentebaten op uitgezette kasgelden. In de Perspectiefnota 2014-2018 is dit reeds aangegeven en financieel vertaald in de Programmabegroting 2015. Naar huidige inzichten zal in deze planperiode nog niet het omslagpunt worden bereikt waarbij mogelijk externe financieringsmiddelen zullen moeten worden aangetrokken.

Zoals eerder aangegeven is het uitgangspunt bij de uiteindelijke programmering dat jaarlijks binnen de voor de provincie gestelde referentiewaarde (het provinciaal aandeel in de 'norm' van de Wet HOF) wordt gebleven. Voor de Nederlandse overheid als geheel bedraagt de norm 3% van het BBP. Voor 2014 is het aandeel voor de provincies daarbinnen 0,11%. Voor de provincie Flevoland betekent dit voor 2014 een referentiewaarde van circa € 18,5 mln. Naar verwachting zal dit percentage voor 2015 0,10% bedragen. Dit zou voor de provincie Flevoland neerkomen op circa € 17 mln. (gebaseerd op de gehanteerde gegevens voor de 2014). Een individuele EMU-referentiewaarde betreft een indicatie van het aandeel dat een provincie op basis van zijn begrotingstotaal in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Deze waarden zijn voornamelijk bedoeld om het eigen EMU-saldo te monitoren en te beheersen. Er is in strikte zin geen sprake van een afzonderlijke norm per provincie. De thans gepresenteerde Investeringsagenda 2014-2023, in samenhang met de opgenomen uitgaven in de Programmabegrotingen 2014 en 2015 leidt naar huidige inzichten vooralsnog niet tot een overschrijding van de referentiewaarden. In 2014 is nog EMU-ruimte beschikbaar, voor 2015 ligt het verwachte EMU saldo rond de referentiewaarde. Voor de jaren 2016 en verder is er sprake van geleidelijk oplopende beschikbare EMU-ruimte ten opzichte van de huidige referentiewaarde.

Deze uitkomsten worden mede veroorzaakt doordat het zwaartepunt van de verwachte investeringen in de eerste jaren van de planperiode ligt, zoals uit de grafiek hieronder is af te leiden.

In de praktijk is er overigens veelal sprake van achterblijvende (investerings-)uitgaven, waardoor het definitieve EMU saldo gunstiger uitkomt dan de raming vooraf. Ter illustratie zijn hieronder de investeringsraming en -realisatie weergegeven over de jaren 2012-2013.

Tot slot wordt gememoreerd dat in het in 2013 gesloten financieel akkoord tussen rijk en medeoverheden is afgesproken dat in de huidige kabinetsperiode van een sanctie bij overschrijding van de EMU norm wordt afgezien, zolang er geen sanctie uit Europa volgt.

Gelet op het bovenstaande vormt de Wet HOF naar huidige inzichten geen belemmering om de voorgenomen investeringen uit de Investeringsagenda 2014-2023 uit te voeren.

Bijlage 1: uitwerking programma's

korte beschrijving van de opgenomen programma's

Programma: Nieuwe Natuur
Status: Geprogrammeerd
Looptijd: 2013-2016
<p>Op 20 maart 2013 hebben Provinciale Staten een motie aangenomen, waarin de richting van de inzet voor de ontwikkeling van nieuwe natuur in Flevoland is bepaald. Daarbij zijn 3 onderdelen te onderscheiden. De onderdelen zijn samenhangend en zullen vanuit deze samenhang programmatisch worden georganiseerd.</p> <p>1. Programma Nieuwe Natuur</p> <p>Beoogd resultaat: Het ontwikkelen van nieuwe natuur Flevoland zal met een programmatische aanpak worden gerealiseerd. In het programma Nieuwe Natuur ligt de nadruk op natuurontwikkeling nabij grotere stedelijke concentraties. Het gaat om een verbetering van de groene kwaliteit van Flevoland, waarbij wordt gekeken naar de vier kijkrichtingen van het Planbureau voor de Leefomgeving: vitale, beleefbare, functionele en inpasbare natuur. Totdat dit programma is ontwikkeld, zal een moratorium in acht worden genomen waarbinnen geen grondverkoop/-ruilingen worden uitgevoerd tenzij dit nodig is voor de realisatie van de natuurcompensatieverplichtingen.</p> <p>Eind 2013 is het Programma Nieuwe Natuur opengesteld. Er zijn 79 projectideeën ingediend, waarvan Provinciale Staten 72 projectideeën geschikt hebben geacht voor verdere uitwerking. Provinciale Staten hebben daarbij aangedrongen op een intensief proces gericht op bundeling van de projectideeën. Eind augustus 2014 zijn de uitgewerkte projectideeën ingediend en eind 2014 zal over de toekenning van middelen op basis van toetsing aan de provinciale meetlat zijn besloten.</p> <p>Conform de motie Open Planproces van mei 2012 is voor het programma Nieuwe Natuur € 33,9 mln. aan provinciale middelen beschikbaar gesteld, onder verrekening van de kosten en opbrengsten van (afwikkeling) Oostvaarderswold.</p> <p>Rol provincie: Binnen het programma zal de provincie vooral een kaderstellende, regisserende en initiërende rol hebben. Initiatieven moeten vanuit het gebied zelf komen. De Flevolandse gemeenten, de terreinbeherende organisaties en ondernemers moeten zelf vitale coalities tot stand brengen die plannen uitwerken die op draagvlak kunnen rekenen. Deze plannen worden beoordeeld aan de hand van een door Provinciale Staten vastgestelde meetlat. De provincie faciliteert en stimuleert samenwerking.</p> <p>Samenwerking: Proces vindt plaats in afstemming met terreinbeherende en agrarische organisaties en gemeenten in Flevoland.</p> <p><u>2. Inzet natuurcompensatie</u></p> <p>Beoogd resultaat: Het betreft het proces om de aangegane compensatieverplichtingen te lokaliseren, planologisch te begrenzen en vervolgens te realiseren. De provincie heeft een compensatieverplichting van ruim 365,5 hectare. De provincie is op grond van gesloten overeenkomsten (privaat- en publiekrechtelijk) en reeds ontvangen vergoedingen gehouden om een oppervlakte van 365,5 hectare aan compensatie opgaven te realiseren.</p> <p>Rol provincie: Initiërend</p> <p>Samenwerking: Proces realisatie compensatieverplichting vindt plaats in afstemming met Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Met deze organisaties zijn publiek- en privaatrechtelijke overeenkomsten</p>

aangegaan om natuurcompensatie planologisch te begrenzen en daadwerkelijk te realiseren. Het streven is de realisatie onderdeel te laten zijn van de projectideeën die in het kader van het programma Nieuwe Natuur worden ingediend.

3. Afwikkeling OostvaardersWold

Beoogd resultaat:

Het betreft het beheer, pacht en onderhoud van verworven gronden en gebouwen gedurende het moratorium en het betreft het ontwikkelen van een strategie voor het verkopen of ruilen van een deel van de verworven eigendommen. Zo kunnen lopende (financiële en juridische) verplichtingen afgerond worden (waarbij schadebeperkend handelen leidend principe is) en zal tot maatwerk worden gekomen in verplichtingen jegens individuele boeren.

Daarnaast worden voorstellen gedaan hoe om te gaan met planologische procedures, onder andere de verordening groenblauwe zone.

Rol Provincie:

Initiërend

Samenwerking:

Proces afwikkeling OostvaardersWold vindt plaats in afstemming met Staatsbosbeheer en Stichting Flevo-landschap die eveneens gronden in eigendom hebben.

Investeringsmiddelen 2014-2023 (onderdelen 1-3):

€ 12,6 mln.

Naast de resterende € 12,6 mln. worden er van derden ontvangen middelen voor natuurcompensatie ingezet, alsmede 112 hectare verworven gronden als onderdeel van de 'grond voor grond regeling' en de opbrengsten van het beheer, pacht en onderhoud.

Programma: DE-on

Status: Geprogrammeerd

Looptijd: 2012 - 2014

Beoogd resultaat:

DE-on richt zich op de ontwikkeling van duurzame energie. Met DE-on hebben we de kans om de energietransitie te versnellen, de economie te stimuleren, de sociale cohesie te versterken en nieuwe vitale coalities aan te boren. DE-on maakt onderdeel uit van het coalitieakkoord 2011-2015. In 2012 is een businessplan DE-on opgesteld. Nadat eind 2012 bleek dat door veranderende financiële/economische omstandigheden de zes Flevolandse gemeenten, waterschap Zuiderzeeland, HVC (Huisvuil Centrale) en Alliander niet langer wilde investeren in DE-on zoals voorgesteld in genoemd businessplan is begin 2013 een heroriëntatie gestart. In 2013 heeft besluitvorming plaatsgevonden over DE-on in een aangepaste vorm. Er zal maximaal € 6,5 miljoen die binnen de algemene reserve is opgenomen, worden geïnvesteerd in DE-on. Daarnaast wordt een deel van de Green Deal -gelden (in 2011 heeft de provincie een Green Deal DE-on afgesloten met het Rijk) ingebracht in het op te richten DE-on. Projectopbrengsten worden opnieuw geïnvesteerd in nieuwe projecten.

Rol Provincie:

- Mede-ontwikkelaar
- Facilitator

Samenwerking:

Vooralsnog treedt de provincie op als enige initiatiefnemer. Derden (waaronder gemeenten en bedrijven) kunnen aansluiten bij het initiatief.

Investeringsmiddelen 2014-2023:

€ 6,5 mln. + deel van de restant Green Deal gelden die door het Rijk zijn toegezegd.

Programma: Investeringsimpuls Flevoland Almere
Status: Geprogrammeerd
Looptijd: 2006-2015
<p>Beoogd resultaat: Wij investeren via IFA in betekenisvolle projecten die de kwaliteit van de bestaande stad verbeteren. Het IFA kende drie tranches. IFA 1 (2006-2010) en kent een uitloop tot en met 2018 (vanwege project onderdoorgang A6). IFA 2 is in uitvoering. De middelen voor IFA 3 worden ingebracht in het programma Almere 2.0.</p> <p>De 5 doelen van IFA 2 (2011-2015) zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Een volledige onderwijskolom (MBO, HBO en zo mogelijk wetenschappelijk onderwijs) ▪ Groei van het aanbod kunst en cultuur ▪ Ontwikkeling van topsportvoorzieningen ▪ Groei van de economische sector toerisme en leisure ▪ Groei van zorgvoorzieningen <p>Dit draagt bij aan de maatschappelijke effecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nieuw gecreëerde arbeidsplaatsen ▪ toename van het aantal hoger opgeleiden ▪ toename van het aantal innovatieve bedrijven ▪ stijging van aantal toeristen <p>Rol provincie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subsidieverstrekker (maximaal 50%) - Facilitator <p>Samenwerking: Wij selecteren samen met de gemeente Almere projecten die investeren in de gewenste verbetering van voorzieningen in Almere, waarbij de cofinanciering van Almere en/of andere partners minimaal 50% bedraagt.</p> <p>Investeringsmiddelen 2014-2023: € 17,4 mln.</p>

Programma: Almere 2.0
Status: Geprogrammeerd
Looptijd: 2015-2020
<p>Beoogd resultaat:</p> <p>In de uitvoeringsovereenkomst van 20 november 2013 hebben rijk, provincie Flevoland en de gemeente Almere de afspraken vastgelegd om tot uitvoering te komen van de stedelijke ambitie Almere zoals uitgewerkt in de Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer. De afspraken hebben betrekking op de integrale stedelijke ontwikkeling, aangeduid als Almere 2.0:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gebieden Almere Oosterwold, Almere Centrum Weerwater inclusief Floriade, Almere Pampus in samenhang met de IJmeerlijn, Almere Poort, Nobelhorst, alsmede de stedelijke ontwikkeling in het huidige stedelijke gebied van Almere; • De thema's stedelijke bereikbaarheid, groenblauw, duurzaamheid, onderwijs, cultuur, sport en economie; • Het behoud van de concurrentiepositie van het huidige stedelijke gebied (Almere tafel); • De samenwerking tussen rijk, de provincie Flevoland en de gemeente Almere alsmede het gezamenlijk financieel kader (Fonds Verstedelijking Almere) ten behoeve van de realisatie. <p>Over de inbreng van financiële middelen ná 2020 worden op een later moment afspraken gemaakt.</p> <p>Rol provincie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mede opsteller Jaarprogramma en Meerjarenprogramma Almere 2.0 - Verstrekken financiële middelen - Facilitator <p>Samenwerking:</p> <p>De samenwerkingsstructuur bestaat uit een bestuurlijk Overleg Almere 2.0, waarin namens de provincie de verantwoordelijk gedeputeerde deelneemt, namens de gemeente de wethouders Almere 2.0 en Financiën en namens het rijk de ministeries I&M, EZ en BZK.</p> <p>De werkwijze voor Almere 2.0 kent een jaarcyclus waarin drie procesgangen volgtijdelijk plaatsvinden, namelijk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het opstellen en vaststellen van het jaarprogramma en meerjarenprogramma Almere 2.0; 2. het beschikbaar stellen van middelen, contractering en uitvoering van de projecten; 3. het verantwoorden van de uitvoering van het programma Almere 2.0. <p>Investeringsmiddelen 2014-2023: € 31 mln.+p.m., waarvan € 10 mln. is gelabeld vanuit IFA2 voor Floriade.</p>

Programma: Markermeer IJmeer - 1ste fase TBES

Status: Geprogrammeerd

Looptijd: 2012 - 2020

Beoogd resultaat:

Om het Markermeer/IJmeer te kunnen ontwikkelen tot het economisch en ecologisch vitaal Blauwe Hart van de Randstad is een toekomstbeeld opgesteld, waarin verstedelijking (bijvoorbeeld buitendijks bouwen), toerisme en recreatie en duurzame energie in samenhang met versterking van de natuurkwaliteit volgens een programmatische aanpak worden ontwikkeld. De sleutel hierbij is volgens de juridische strategie de ontwikkeling van een Toekomstbestendig Ecologisch Systeem (TBES). De maatregelen van het TBES hebben tot doel om langs de rand van het Markermeer zones met helder water te creëren, een gradiënt te creëren tussen helder en troebel water en om de relaties tussen binnendijkse en buitendijkse natuur te versterken.

In de RAAM-brief van november 2009 heeft het rijk besloten tot de uitvoering van de eerste fase van het TBES: de luwtmaatregelen in de Hoornsche Hop en vispassages. In de Rijksstructuurvisie-Amsterdam-Almere-Markermeer (2013) is het TBES als toekomstperspectief vastgelegd. Tegelijkertijd is de eerste fase van de realisatie van de Marker Wadden van start gegaan.

Rol provincie:

- Gebiedsregisseur en vergunningverlener NB-wet

Samenwerking:

Het Rijk is bevoegd gezag. De Provincies Noord-Holland en Flevoland zijn beiden gebiedsverantwoordelijk en vergunningverlener o.a. in het kader van de Natuurbeschermingswet. De partijen werken samen in het kader van RRAAM.

Investeringsmiddelen 2014-2023:

In het kader van de RAAM brief is door het Rijk een provinciale bijdrage gevraagd van € 5 mln. voor de 1ste fase TBES. Provinciale Staten hebben besloten € 1,5 mln. beschikbaar te stellen aan het Rijk voor de luwtmaatregelen Hoornsche Hop en de overige € 3,5 mln. aan de realisatie van de Marker Wadden. Dit betreft € 1 mln. in 2014 en in de komende 6 jaar 0,4 mln. jaarlijks tot een maximum van € 2,5 mln.

Programma: Luchthaven Lelystad
Status: Agendazettend
Looptijd: 2012 - 2020
<p>Beoogd resultaat: Het Rijk heeft in 2014 het ontwerp luchthavenbesluit in procedure gebracht met als doel om het luchthavenbesluit in november 2014 vast te stellen. Het ontwerp besluit voorziet in een operationele luchthaven vanaf 2018 en een gefaseerde groei naar 45.000 vliegtuigen (2032) met daarbij een verlenging van de baan naar 2400 meter en een volledige luchtverkeersleiding. Zekerheid hierover ontstaat pas bij het nemen van een luchtvaartbesluit in november 2014. Om die reden blijft hiervoor een bedrag van € 0,55 mln. gereserveerd.</p> <p>Anticiperend op de groei van de luchthaven zijn met het Rijk en de gemeente Lelystad afspraken gemaakt over de infrastructurele ontsluiting van de luchthaven (MOBLA). Deze afspraken zien toe op de verbreding van de A6, een nieuwe verbindingsweg tussen de A6 en Larserweg inclusief een nieuwe aansluiting op de A6, alsmede afspraken over de verbetering van de OV-ontsluiting en mobiliteitsmaatregelen. Vooruitlopend hierop wordt gewerkt aan de aansluitingsweg Luchthaven Lelystad en de autocircuits. Deze activiteiten kunnen gezien worden als eerste fase voor de verbindingsweg.</p> <p>Rol provincie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lobby - Regionale afstemming - Ontwikkeling regionale infrastructuur <p>Samenwerking: De formele verantwoordelijkheid ligt bij het ministerie van I&M voor wat betreft de verbreding A6 en nieuwe aansluiting op de A6, de provincie voor de nieuwe ontsluitingsweg en gemeente Lelystad voor de verbetering van het OV en de mobiliteitsmaatregelen. Verdere participanten in deze zijn: Schiphol Group, exploitant Lelystad Airport, de gemeenten Almere, Dronten en, Zeewolde en de overige leden Bestuurlijk Overleg Lelystad Airport (BOLA).</p> <p>Investeringsmiddelen 2014-2023: € 0,55 mln. (excl. infrastructurele ontsluiting)</p>

Programma: Voorzieningen en economie

Status: Geprogrammeerd

Looptijd: 2012 - 2015

Beoogd resultaat:

Wij zetten ons in om de Flevolandse kenniseconomie uit te bouwen en de vrijetijdseconomie te versterken. De investeringsmiddelen Voorzieningen en Economie (€4,0 mln.) zijn gekoppeld aan het Uitvoeringsprogramma Economische Agenda Flevoland 2012-2015. In de Economische Agenda 2012-2015 zijn twee ambities geformuleerd:

1. Uitbouwen van de Flevolandse kenniseconomie door de ontwikkeling van kansrijke clusters en innovatieve projecten te stimuleren;
2. Versterken van de vrijetijdseconomie door te investeren in een aantrekkelijke leefomgeving, voorzieningen en evenementen.

In het afwegingskader Voorzieningen en Economie zijn de criteria vastgelegd.

NB

Ook stimuleren wij innovatie bij bedrijven binnen de onderscheiden economische clusters. Jaarlijks is hiervoor circa € 0,5 mln. in de programmabegroting opgenomen.

Rol provincie:

Medeontwikkelaar, medefinancier en opdrachtgever van OMFL

Samenwerking:

Samen met bedrijven, kennisinstellingen, overige maatschappelijke organisaties en gemeenten formuleren wij projectideeën. Deze worden vervolgens vertaald in businesscases die dienen als basis voor investeringsbesluiten.

Investeringsmiddelen 2014-2023:

€ 4,0 mln.

Programma: Nationaal Maritiem Erfgoedpark aan de Lelystadse Kust (Batavialand)

Status: Agendazettend

Looptijd: 2014 - 2018

Beoogd resultaat:

De realisatie van het Erfgoedpark Batavialand aan de Lelystadse kuststrook. Dit erfgoedpark zal een breed publiek trekken, dat hier actief het unieke van de lage landen en haar bewoners beleeft. Batavialand zal zich ontwikkelen tot een publiekstrekker van nationaal en internationaal formaat, maar past qua inhoud bij het karakter van Flevoland, namelijk een provincie die ontstaan en opgebouwd is door menselijk vernuft.

Dit draagt bij aan de volgende provinciale doelstellingen/maatschappelijke effecten:

- Behouden van het cultureel erfgoed. Dit is een kerntaak van de provincie;
- Beleefbaar maken cultureel erfgoed. Borgen en stimuleren dat inwoners hiervan kennisnemen;
- Stijging van het toeristisch bezoek;
- Creëren van een aantrekkelijke woon/werk omgeving.

Rol provincie:

De provincie is verbonden partij. De provincie is nu nog nauw betrokken bij de planontwikkeling van dit park doordat de gedeputeerde cultuur zitting heeft in het Algemeen Bestuur van Nieuw Land Erfgoedcentrum en tevens voorzitter is van de stuurgroep Erfgoedpark Batavialand. Ter voorbereiding op latere besluitvorming zal op integrale wijze de positie van de provincie op inhoudelijk, financieel en juridisch vlak in beeld worden gebracht. Het doel is te komen tot ontvlechting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) tot een GR voor alleen de archieftaken en een aparte organisatie voor Erfgoedpark Batavialand. De provincie zal een bijdrage doen als er een overtuigende business-case komt.

Samenwerking:

Samenwerking van de drie initiators:

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Nieuw Land Erfgoedcentrum, Bataviawerf

Investeringsmiddelen 2014-2023:

€ 3,0 mln.

Programma: West-Oost as; Multi modale overslag Lelystad (Flevokust)	
Status:	Agendazettend
Looptijd:	2013 - 2017
<p>Beoogd resultaat: Het Rijk en marktpartijen zien Flevokust als een goede locatie voor een ontbrekende schakel in een netwerk van achterlandhavens. Het bedrijfsleven heeft behoorlijke interesse in vestiging op Flevokust. Er is in de markt meer behoefte aan 'natte industrieterreinen' dan aan droge industrieterreinen. De Flevokust zal bestaan uit een buitendijkse overslaghaven en een binnendijkse nat industrieterrein aan de noordzijde van Lelystad. In juli 2014 is door zowel de Raad van de gemeente Lelystad als Provinciale Staten ingestemd met een verantwoordelijkheidsverdeling: de provincie ontwikkelt de overslaghaven, de gemeente het binnendijks industrieterrein. Gepland is dat de haven medio 2017 operationeel is.</p> <p>Beoogd resultaat is een versterking van de economische structuur, het productiemilieu en het vestigingsklimaat. De ontwikkeling past binnen het provinciaal speerpunt ter ontwikkeling van de Oost-West as en is als zodanig in het vigerende Omgevingsplan opgenomen.</p> <p>We werken aan het instellen van een Speciaal Economische Zone waardoor een logistieke hub voor de AgroFood sector kan ontstaan (w.o. douanefaciliteit en clearingfunctie).</p> <p>Rol Provincie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebiedsregisseur - Realisator - Lobbyist - Vergunningverlener <p>Samenwerking: Gemeente Lelystad, Waterschap Zuiderzeeland, OFGV, marktpartijen, ministeries van I&M en EZ, Rijkswaterstaat Midden-Nederland.</p> <p>Investeringsmiddelen 2014-2023: De provincie beraadt zich over haar bijdrage. Eind 2014 zal aan Provinciale Staten een investeringsbesluit worden voorgelegd.</p>	

Programma: Noordelijk Flevoland

Status: Geprogrammeerd

Looptijd: 2011-2020

Beoogd resultaat:

Wij spannen ons in voor het realiseren van een economische structuurversterking van de gemeenten Noordoostpolder en Urk. Dit doen we langs drie programmalijnen:

- Versterken van innovatief potentieel en ondernemerschap
- Verbeteren van het arbeidspotentieel, de diversiteit van het MKB en van het vestigingsklimaat
- Versterken en uitbreiden van het toeristisch potentieel

Dit moet resulteren in:

- Stijging werkgelegenheid door nieuwe arbeidsplaatsen
- Stijging aantal arbeidsplaatsen per hectare bedrijventerrein
- Versterking arbeidspotentieel door toename aantal hoger opgeleiden
- Toename van het aantal innovatieve bedrijven
- Verbetering vestigingsvoorwaarden voor bedrijven
- Stijging hoeveelheid dagtoerisme

Rol provincie:

- Subsidieverstrekker (maximaal 67%)
- Facilitator

Samenwerking:

Wij selecteren samen met de gemeenten Noordoostpolder en Urk projecten die investeren in de gewenste economische structuurverbetering van Noord Flevoland met gebruikmaking van de beschikbaar gestelde programmamiddelen en private cofinanciering.

Voor de uitvoering van de afzonderlijke projecten is de uitvoerende partij verantwoordelijk voor het behalen van de betreffende projectresultaten.

Investeringsmiddelen 2014-2023:

€ 17,2 mln.

NB

De totale kosten bedragen € 30,5 mln. De provincie draagt daaraan € 4,0 mln. bij uit eigen middelen en € 14 mln. vanuit de zogenaamde RSP-gelden, die de provincie op grond van het convenant ZZL ontvangt. Een bedrag van € 3,5 mln. komt voor rekening van de gemeenten Noordoostpolder en Urk en € 9 mln. wordt ingebracht vanuit private partijen.

Programma: Infraprojecten van derden: N50

Status: Geprogrammeerd

Looptijd: 2011-2016

Beoogd resultaat

Realisatie van het gedeelte Emmeloord-Ens van de N50.

Rol provincie:

- Subsidieverstrekker (deels uit RSP-gelden en bijdragen gemeenten Noordoostpolder en Urk)

Samenwerking:

Rijk, gemeenten

Investeringsmiddelen 2014-2023:

€ 13,0 mln.

NB:

De totale kosten bedragen volgens het tussen provincie en Rijk ondertekende convenant in 2011 € 17 mln. De regio draagt daaraan € 6,5 mln. bij, waarvan € 2,5 mln. voor rekening komt van de gemeenten Noordoostpolder en Urk en € 4 mln. voor rekening van de provincie. Het resterende deel ad € 10,5 mln. wordt betaald uit de zogenaamde RSP-gelden, die de provincie op grond van het convenant ZZL ontvangt.

Programma: Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (p-MIRT)

Status: Geprogrammeerd

Looptijd: 2014-2023

Beoogd resultaat:

Het p-MIRT brengt de fysieke ruimtelijke uitvoering van provinciale projecten in beeld. Projecten worden opgenomen in het p-MIRT bij voldoende operationalisering: er is een besluit genomen tot uitvoering van het project. Het p-MIRT biedt het overzicht en de samenhang tussen projecten binnen de Flevolandse fysieke leefomgeving met betrekking tot inhoud, tijd en geld en vormt het uitvoeringsprogramma van Gedeputeerde Staten. Het p-MIRT is in geaggregeerde vorm opgenomen in de investeringsagenda.

Rol provincie:

- Subsidieverstrekker
- Uitvoering

Samenwerking:

Per in het p-MIRT opgenomen project is een samenwerkingsvorm geformuleerd.

Investeringsmiddelen 2014-2023:

€ 142 mln.

Programma: POP	
Status:	Geprogrammeerd 2014-2020 Agendazettend 2021-2027
Looptijd:	2014-2020 (POP3) 2021 e.v. (eventueel vervolprogramma)
<p>Beoogd resultaat: In 2014 is de verordening voor POP 3 vastgesteld (het derde Plattelandsontwikkelingsprogramma voor de periode 2014-2020). Anders dan bij het POP 2 programma ligt de focus nadrukkelijk op de agrarische bedrijfsvoering. De provinciale aanpak is gericht op maximale flexibiliteit hierbinnen en synergie met het EFRO-programma Kansen voor Flevoland II.</p> <p>Rol Provincie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facilitator - Stimulator - Subsidieverstrekker <p>Samenwerking: Projectuitvoerders, gemeenten, waterschap en diverse maatschappelijke organisaties</p> <p>Investeringsmiddelen 2014-2023: € 6,0 mln.</p>	

Programma: Europa
Status: Geprogrammeerd 2014-2020; Agendazettend 2021-2027
Looptijd: 2014-2020 (Programma 2014-2020) 2021 e.v. (eventueel vervolprogramma)
<p>In dit onderdeel van de Investeringsagenda spreken wij over de programma's het EFRO/Kansen voor West II, Interreg, alsmede over het Visserijfonds. Het POP3 programma op basis van het Landbouwfonds komt apart aan de orde in deze Investeringsagenda.</p> <p>Beoogd resultaat:</p> <p>Van de Europese investeringsprogramma's is met name het EFRO programma 'Kansen voor West' financieel belangrijk. In 2014 is het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2014-2020 door het Europees Parlement en de Europese Raad vastgesteld. Op basis daarvan zal € 190 mln. EFRO neerdalen in Landsdeel West voor het 'Kansen voor West II-programma'. Hiervan is € 15,2 mln. EFRO voor Flevoland geormerkt. Naast het EFRO stelt het ministerie van EZ € 34 mln. beschikbaar als cofinanciering voor landsdeel West, waarvan € 4,6 mln. voor Flevoland.</p> <p>Duidelijk is geworden dat de budgetten (EFRO en Rijkscofinanciering) voor Landsdeel West en daarmee voor Flevoland aanzienlijk kleiner zijn dan in de vorige periode (2007-2013). Toen was er voor Flevoland een EFRO budget beschikbaar van € 32,8 mln. en 7,1 mln. rijkscofinanciering. Echter was de scope van dat programma breder. Genoodzaakt door de Europese regelgeving is het Kansen voor West II programma voor de provincies geconcentreerd op de thema's Innovatie en Koolstofarme economie(en niet meer op de prioriteiten Attractieve regio's en Attractieve steden). Hierdoor blijft er voor de provinciale doelen op met name het gebied van innovatie een vergelijkbaar budget beschikbaar is als in de vorige periode.</p> <p>Op dit moment ligt het Operationeel Programma Kansen voor West II ter goedkeuring bij de Europese Commissie. We verwachten in het najaar van 2014 hierover uitsluitel. Afgeleid van het Operationeel Programma wordt momenteel het Programma Kansen voor Flevoland 2014-2020 ontwikkeld. Ook dat programma zal aan het eind van het jaar aan de Staten ter goedkeuring worden voorgelegd.</p> <p>Naast dit programma zullen wij participeren in het Interreg VA programma Nederland-Duitsland. Hiervoor is vanuit het budget voor grensoverschrijdende programma's € 141 mln. EFRO voor Nederland beschikbaar. Ook dit programma is reeds ingediend bij de Europese Commissie en zal in het najaar van 2014 worden goedgekeurd. Tot slot zullen wij ons inspannen om nieuwe Interreg VC-projecten te ontwikkelen, wanneer deze aansluiten bij provinciale doelen. Helaas moeten wij constateren dat de Staatssecretaris van EZ heeft besloten dat de provincies geen rol meer spelen in het toekomstig Visserijprogramma. Daar houden wij dan ook geen rekening meer mee t.a.v. nieuwe investeringen.</p> <p>Rol Provincie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facilitator - Subsidieverstrekker - Initiator - Regisseur (OP West II Programmabureau) <p>Samenwerking: Projectuitvoerders, Rijk, EU, bedrijven, kennisinstellingen en diverse maatschappelijke organisaties</p> <p>Investeringsmiddelen 2014-2023: € 9,0 mln.</p>

Bijlage 2: Financieel totaaloverzicht met toelichting op de dekkingsbronnen

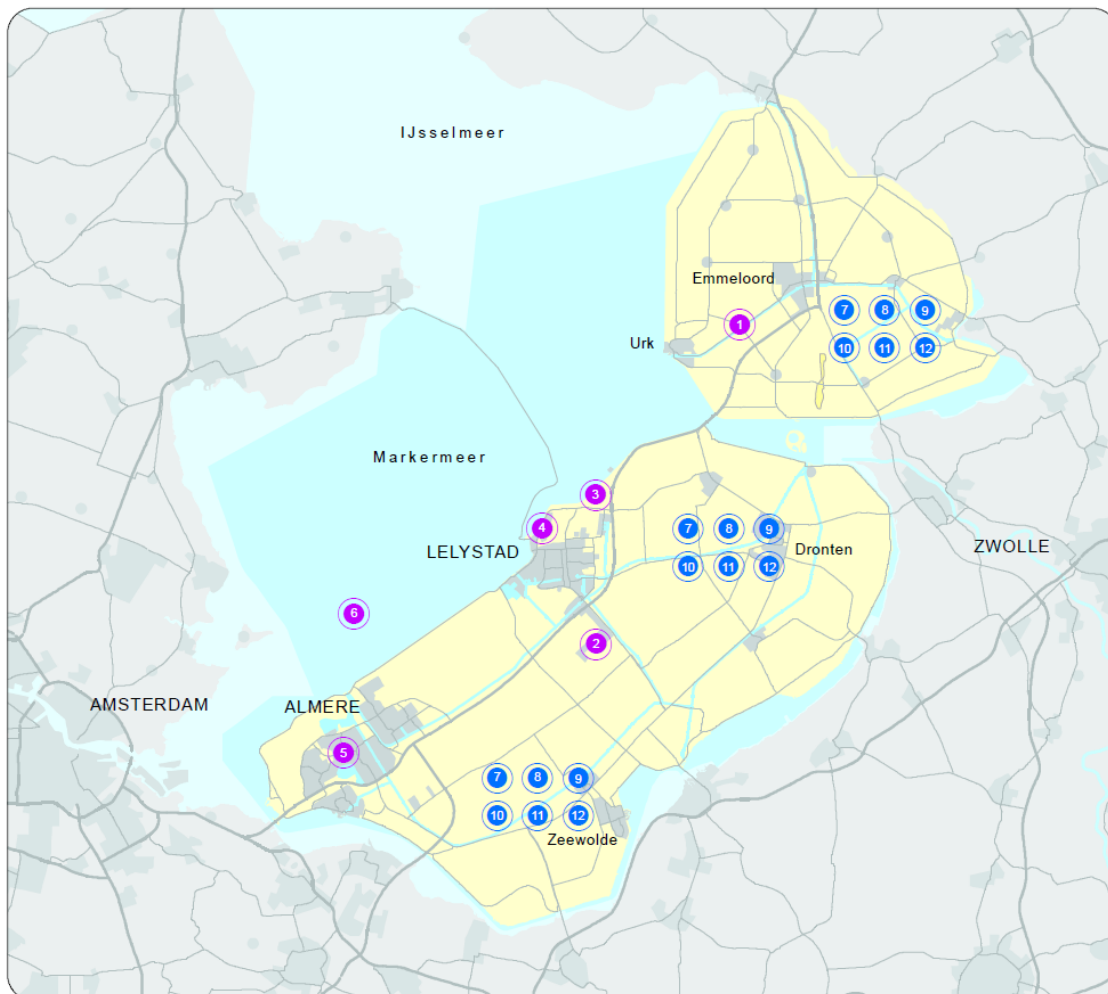
Investeringssagenda 2014-2023 Bedragen x € 1.000		fasering uitvoering investeringssagenda												
Programma	Project	Provinciale investering	Bedrag per dekingsbron	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Nieuwe Natuur	Nieuwe natuur incl. afwikkeling Oostvaarderswold	12.610	reserve Nieuwe natuur	12.610	7.320	2.090	3.200							12.610
DE-on	DE-on	5.500	algemene reserve	6.500	6.500									5.500
FA	voorzieningsniveau	17.400	reserve IFA	17.400	4.000	3.650	2.100							17.400
Almere 2.0	integratie stedelijke ontwikkeling Almere	21.000	reserve IFA	21.000	3.000	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	p.m.	p.m.	p.m.	21.000
	Cluster Floriade	10.000	reserve IFA	10.000	500	1.000	1.500	2.000	2.000	2.000	2.500	500		10.000
Marktover-Uitmeer	TBS (alleen eerste fase; tweede fase p.m.)	5.000	Strat. Reserve	4.500	1.000	1.400	400	400	400	400	100			4.500
			reserve omgevingsplan	500	500									500
Luchthaven	Baanverhoging en luchtverkeersleiding	550	reserve ZZL (in iden)	550		550								550
Voorzieningen en economie	Productiemilieu, topectoren en economische clusters	4.000	Strat. Reserve	4.000	2.500	1.500								4.000
	Batavialand	3.000	reserve ZZL (in iden)	1.950	1.950									1.950
			Strat. Reserve	1.050	150	900								1.050
West-Oost as	Versterking economische clusters	5.674	jaarlijkse exploitatie	5.674	849	625	525	525	525	525	525	525	525	5.674
	Multimodale Oeverslag Leyland (Flevokust)	p.m.	wordt geactiveerd	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
			reserve ZZL (in iden)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
Noordelijk Flevoland/ZZL	Economische projecten ZZL gelden	17.160	reserve ZZL (in iden)	17.160	3.500	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	1.660			17.160
Infra projecten darden	N50 Emmeloord/En	13.000	reserve ZZL (in iden)	13.000	10.000	3.000								13.000
Infra projecten provincie	Goedse weg	12.600	reserve Infratronds	2.375	425	750	1.200							2.375
			BDU	7.503	4.813	1.470	1.220							7.503
			p-MMT (geactiveerd)	2.722	1.982	720	20							2.722
SBA		40.582	Strat. Reserve	8.778	0	1.115	1.615	1.827	1.407	1.407	1.407			8.778
			reserve Infratronds	7.541	153	455	2.515	857	1.400	900	1.261			7.541
			BDU	20.290	430	2.274	4.179	2.491	3.380	3.380	4.156			20.290
			p-MRT (geactiveerd)	3.973	317	704	49	1.159	573	1.073	98			3.973
	(Verkenning) Gooseweg / Nijsskerweg	25.000	reserve Infratronds	6.250							2.500	2.500	1.250	6.250
			BDU	12.500							5.000	5.000	2.500	12.500
			p-PMRT (geactiveerd)	6.250							2.500	2.500	1.250	6.250
	Ontsluiting Luchthaven Leyland	8.500	reserve Infratronds	800										800
			Strat. Reserve	1.500										1.500
			BDU	5.490	75									5.490
			p-MRT (geactiveerd)	220	75									220
			reserve ZZL (in iden)	500										500
	Van A-Z (verbinding Alkmaar-Zwolle)	20.500	reserve Infratronds	3.603	530	700	1.200	673	500					3.603
			BDU	11.050	1.100	1.000	2.800	3.125	3.025					11.050
			p-MRT (geactiveerd)	5.847	570	300		2.452	2.525					5.847
	Overige investeringen PMRT	35.115	reserve Infratronds	3.750							250	250	2.000	3.750
			BDU	18.629	3.231	1.769	1.023	2.004	2.017	1.017	1.017	1.017	4.517	18.629
			p-MRT (geactiveerd)	12.736	2.989	973	584	9	1.029	910	683	1.683	2.183	12.736
POP	POP 3 (2014-2020 en volgende jaren)	6.000	jaarlijkse exploitatie	6.000	600	600	600	600	600	600	600	600	600	6.000
EU programma's	EU (2014-2020 en volgende jaren)	9.000	reserve cofin EU	9.000	200	900	900	900	1.050	1.050	1.050	1.000	900	9.000
	Totaal investering projecten Investeringssagenda 2014-2023	273.191		273.191	43.319	38.695	35.580	32.422	33.031	19.762	19.697	19.385	15.725	273.191

Toelichting op de dekkingsbronnen

Dekkingsbron	Toelichting
BDU (Brede Doel Uitkering)	Vanuit het rijk ontvangt de provincie jaarlijks geormerkt geld voor regionale activiteiten op het gebied van verkeer en vervoer. De BDU wordt ingezet als dekking voor activiteiten op het gebied van OV, infrastructurele projecten (maximaal 50% BDU aan infrastructurele werken van € 1 miljoen of meer), verkeersveiligheid en mobiliteitsbeïnvloeding.
Investeringsimpuls Flevoland Almere	In 2006 hebben de provincie Flevoland en de gemeente Almere het Convenant Investeringsprogramma Flevoland-Almere (IFA) ondertekend. De provincie heeft toegezegd om tot 2020 in totaal € 89 mln. aan autonome beschikbaar te stellen voor de versterking van de stedelijke ontwikkeling van Almere met uitstraling voor de gehele regio.
p-MIRT (geactiveerd)	De investeringen in infrastructuur worden deels gedekt uit ontvangen gelden van derden (bijdragen van gemeenten en doeluitkeringen zoals de BDU van het Rijk) en reserves (zoals reserve Infrafonds). Het resterende netto investeringsbedrag wordt geactiveerd (afgeschreven over meerdere jaren). De daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden verantwoord in de exploitatie begroting
Reserve Zuiderzeelijngelden	De reserve vervangende projecten Zuiderzeelijngelden is gevormd uit provinciale en rijksmiddelen en bedoeld voor economische- en infraprojecten ter compensatie van het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn. De middelen worden ingezet in Noord en Midden Flevoland; het aandeel voor Zuidelijk Flevoland binnen deze reserve is in voorgaande jaren reeds besteed.
Infrafonds	Het Infrafonds is door PS in 2006 ingesteld voor majeure infrastructurele projecten. Voeding vindt plaats uit een vastgesteld deel van de opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting
Reserve strategische en ontwikkelingsprojecten	De reserve wordt gevoed uit provinciale middelen en is bedoeld voor projecten die van strategisch belang zijn en bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de provincie.
Reserve Nieuwe natuur	De reserve is in 2014 ingesteld en bedoeld ter dekking van de investeringen die plaatsvinden in het kader van het programma Nieuwe natuur.
Reserve Omgevingsplan	De reserve wordt gevoed uit provinciale middelen en is bedoeld voor de proceskosten van de speerpunten (externe deskundigheid), die kunnen wisselen afhankelijk van de fase waarin het speerpunt zich bevindt.
Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3)	Voor het POP3 programma zijn middelen beschikbaar vanuit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) alsmede provinciale cofinanciering voor de begeleiding en uitvoering van het Rijksbeleid voor plattelandsontwikkeling.
Kansen voor West Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)	Het EFRO subsidieert projecten die de ongelijkheden tussen regio's verminderen, het concurrentievermogen vergroten, werkgelegenheid creëren en de cohesie tussen de regio's versterken. Naast geld vanuit Europa, wordt cofinanciering van de provincie en andere partijen gevraagd.
Algemene reserve (oormerk DE-on)	De opbrengst van de verkoop van de aandelen NUON en Essent van circa € 6,5 mln. is toegevoegd aan de Algemene reserve en door Provinciale Staten geormerkt voor initiatieven op het terrein van duurzame energie.
Jaarlijkse exploitatie	Voor de versterking van de economie zijn jaarlijks middelen in de programmabegroting opgenomen. Het betreft hier de middelen voor economische clusters.

Bijlage 3: Regionale spreiding

GEOGRAFISCHE SPREIDING

Noordelijk Flevoland

- 1. Noordelijk Flevoland/ZZL

Oostelijk Flevoland

- 2. Luchthaven
- 3. West-Oost as (Flevokust)
- 4. Batavialand

Zuidelijk Flevoland

- 5. IFA / Almere 2.0
- 6. Markermeer - IJmeer (TBES)

Algemeen (provinciebrede projecten)

- 7. DE-on
- 8. Voorzieningen en economie
- 9. Infraprojecten
- 10. POP
- 11. EU programma's
- 12. Nieuwe Natuur

